

Werkbundel groeimeter meertaligheid

Talentenkaart

Waar ben jij goed in?

THUIS

VRIJE TIJD

MA-MA

SCHOOL/WERK

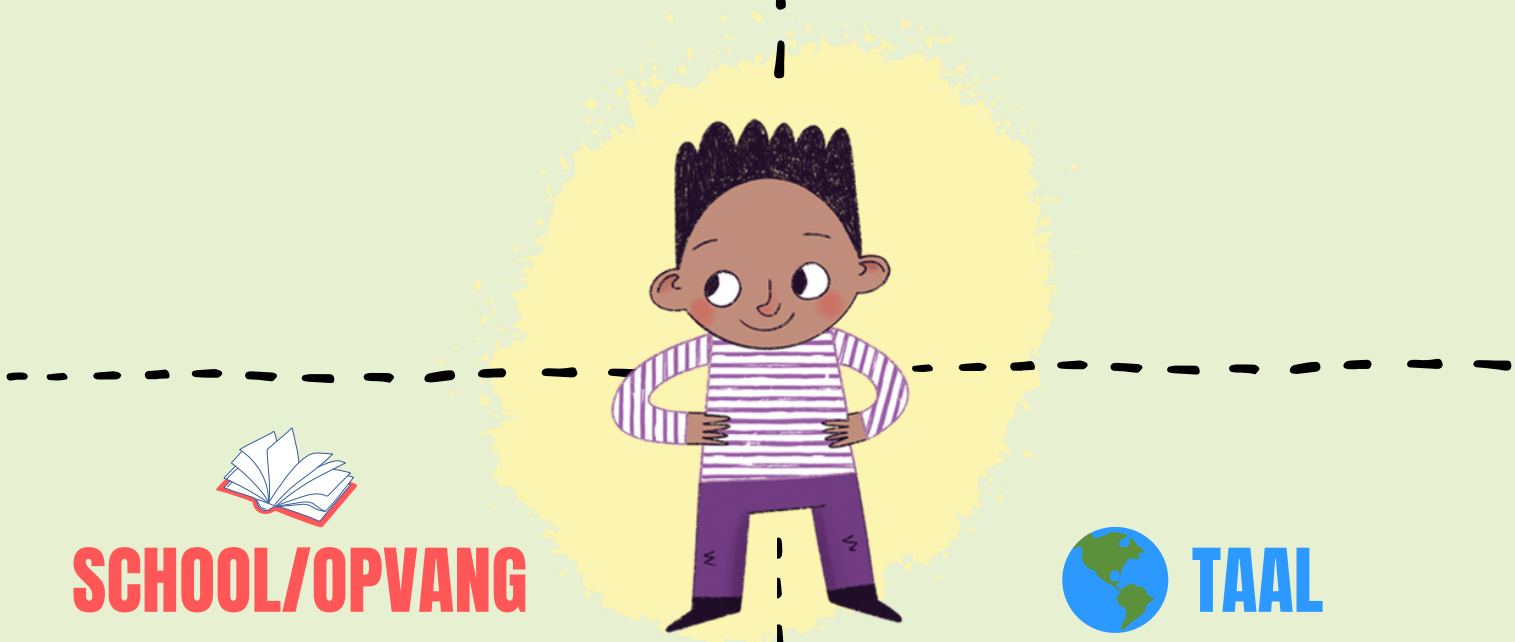

TAAL

Talentenkaart

Waar is jouw kind goed in?

Waar zijn jouw kinderen goed in?

1 Praat met je kind vanaf de geboorte

Praat je veel met je kind? Wat vertel je dan?

Opdracht: de opdracht vind je terug op de volgende pagina

Tips

- Jouw kindje begint taal te leren **tijdens de zwangerschap**. Vanaf de 21ste week van je zwangerschap kan je baby horen. Je baby hoort vanaf dat moment geluiden.
- Brabbelt of babbelt je kindje? **Praat dan terug**: "O ja? Wat leuk! Wat ga je nog meer vertellen?".
- Maakt je kindje een grammaticaal foutje of zegt het een woord verkeerd? **Herhaal** het dan op de juiste manier. Bijvoorbeeld: Kind: "Tattor". Jij: "Ja inderdaad, een tractor. Wat goed van jou!". Of "ik is 4 jaar". Jij: "Ah ben jij 4 jaar?".
- Heel jonge kinderen praten nog niet, maar communiceren wel! Ze gebruiken **lichaamstaal**, ze zoeken oogcontact en lachen naar je. Reageer op elke interactie.
- Probeer steeds de **aandacht** van je kind te vragen als je praat. Bukken tot de ooghoogte van je kind kan daarbij helpen.
- Spelen met kleine kinderen is vooral aandacht geven. **Zoek contact** en vertel constant wat je aan het doen bent.

1 Praat met je kind vanaf de geboorte

Wie spreekt welke taal?

Schrijf in de pijl welke taal de persoon met het kind spreekt.

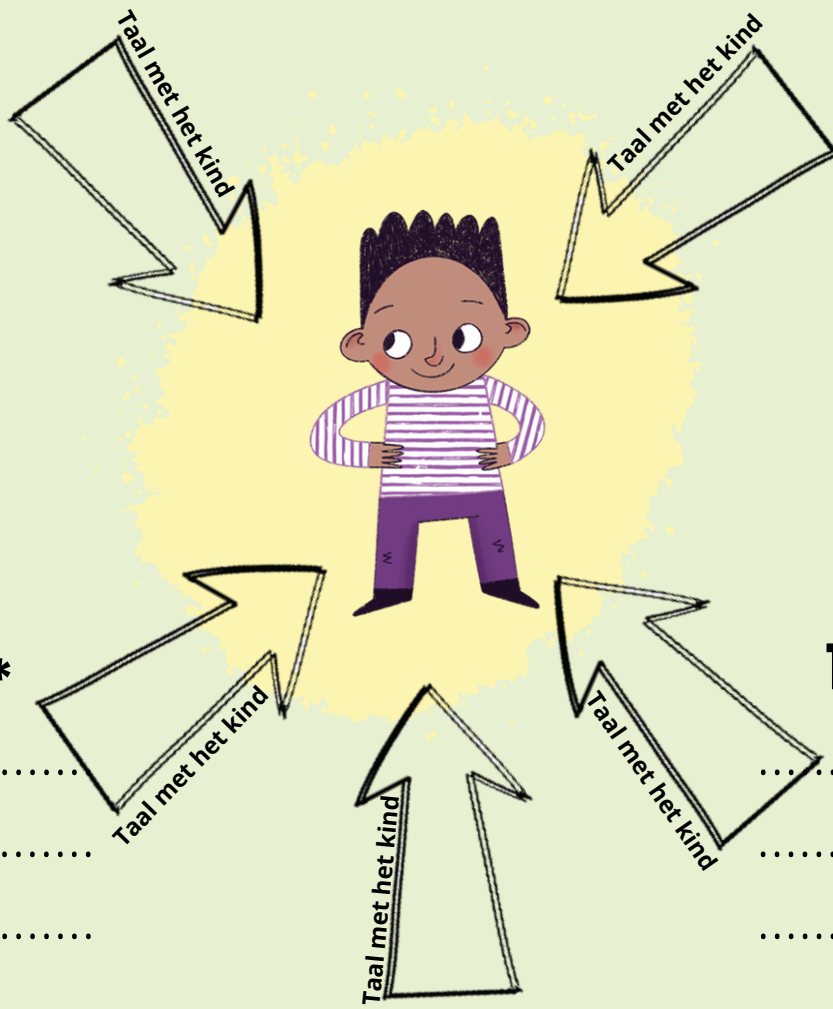
Talen papa

.....
.....
.....

Talen mama

.....
.....
.....

Talen oma + opa*
*papa's kant

.....
.....
.....

Talen oma + opa*
*mama's kant

.....
.....
.....

Andere opvoeders bv. onthaalmoeder,
tante, nonkel, ...

.....
.....
.....

2 LEES BOEKJES VOOR

Tips

- **Lees verhalen** voor of vertel ze uit jouw fantasie of herinneringen. Doe dat in de taal die je het best spreekt.
- Lees ook boekjes voor aan kleine **kinderen en baby's**.
- Geef de kinderen **de tijd** om te reageren op wat je voorleest: laat een pauze en kijk je kind even aan.
- Stel ook **extra vragen** tijdens het lezen. Gebruik daarbij ook de tekeningen in het boek.
- Baby's lezen natuurlijk niet, maar kunnen wel **boeken ontdekken** en onderzoeken: ze kijken, luisteren, voelen en proeven. Daarom kan je kartonnen boekjes geven.

Scan de QR-code en ontdek **Fundels!** Digitale prentenboeken voor kinderen van 2 tot 7 jaar. Je kind leert op een leuke manier taal. Je kan de boekjes ook luisteren in het Turks, Engels en Frans.

Ben je lid van de bibliotheek? Dan kan je gratis fundels lenen.

Boekenstart is een programma voor iedereen!

Scan de QR-code en geniet van de verschillende boeken.

Je kan ook surfen naar:

<https://www.boekstart.be/>

SCAN ME

SCAN ME

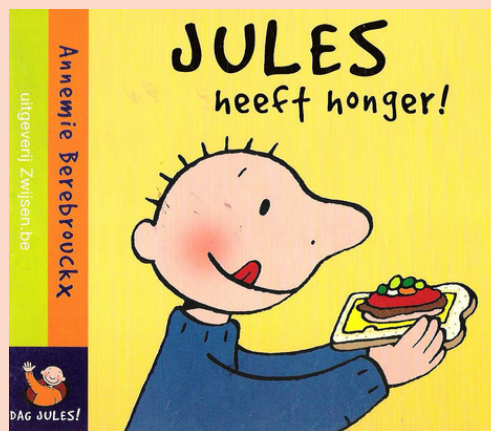
2 LEES BOEKJES VOOR

Lezen jullie thuis boeken? Ja, welke boeken?
Lezen jullie ook boeken in andere talen?
Lezen jullie een boekje voor je kindje gaat slapen?

Opdracht: welke boeken zou je kindje graag lezen? Zet een kruisje.

Clavis reader

Annemie Berrebrouckx
uitgeverij Zwijssen.be

DOEBOEK

boordevel taal- en
wiskunde spelletjes

Met
Nellie & Cezar

naar de derde kleuterklas!

Illustraties van Ingrid Godwin

Luuk en Lotje

Het is winter!

Clavis reader

Ruth Wielockx

nik
nak

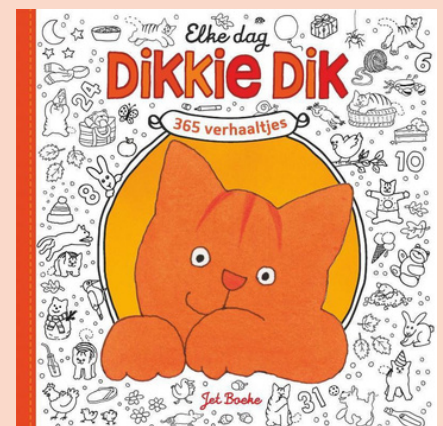
De mooiste stad
En güzel şehir

Kathleen Amant

Op de grote wc

Clavis reader

Elke dag

Dikkie Dik

365 verhaaltjes

Jol Boeke

3 DOE MEE AAN ACTIVITEITEN NA SCHOOL

Welke activiteiten na school (of opvang) vindt je kind leuk?

Opdracht: wat vindt jouw kind leuk? Zet een kruisje (X) of maak zelf een tekening.

3 DOE MEE AAN ACTIVITEITEN NA SCHOOL

Tips:

- Laat jouw kind **na schooltijd** met vriendjes spelen zodat ze met elkaar taal oefenen.
- Schrijf je kind in bij een sportclub, een jeugdvereniging, de muziekkacademie of een leuke andere activiteit. Zo hoort je kind nieuwe woorden in het Nederlands. De woorden die we gebruiken bij **activiteiten na de school** zijn niet dezelfde als op school.
- Je kind maakt ook **nieuwe vriendjes**! Door te spelen met vriendjes in het Nederlands leert je kind ook veel!

Scan de QR-code en ontdek het aanbod in Beringen!

Tip: ontdek de jeugd- en sportgids van de jeugd- en sportdienst.

SCAN ME

**Je kan ook altijd surfen naar: <https://www.beringen.be/jeugd>
en klik op **jeugd- en sportgids****

4 ZING LIEDJES

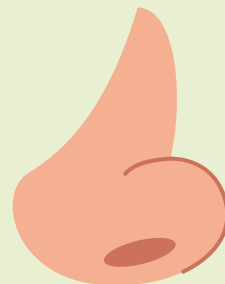
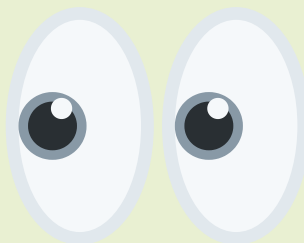
Welke liedjes heb jij vroeger gezongen?
Zing je liedjes met je kind? Zo ja, welke?

Opdracht: scan de QR-code en luister het liedje: *hoofd, schouders, knie en teen*. Ken jij dit liedje in je eigen taal?

Hoofd, schouders, knie en teen, knie en teen
Hoofd, schouders, knie en teen, knie en teen

Oren, ogen, puntje van je neus

Hoofd, schouders, knie en teen, knie en teen

4 ZING LIEDJES

Tips

- **Zing samen** met jouw kind liedjes in jouw eigen taal. Zingen is leerzaam en bijna elke kind vindt dat leuk!
- Liedjes zingen zorgt er voor dat je kind **meer woordjes** leert.
- **Ritme, rijm, melodie en intonatie** vormen de basis van taal. Het helpt je kind om beter te luisteren en zich beter te concentreren.
- Samen een liedje leren en zingen zorgt voor **een sterke band** tussen ouder en kind.

SCAN ME

https://www.youtube.com/watch?v=XZaYg1x8epQ&t=5s&ab_channel=ElsieCubero

5 SPREEK GEEN BABYTAAL

Spreek je wel eens babytaal tegen je kind?

Opdracht: maak een correcte zin.

- Jij dodo?

BETER: Ben je moe? Wil je slapen?

- Dat is niet bahbah, dat is jamjam!

BETER: .....

- Kijk tuuttuut!

BETER: .....

5 SPREEK GEEN BABYTAAL

Tips

- De taalontwikkeling van een kind start **tijdens de zwangerschap**.
- Praat in **volledige en correcte zinnen**. Baby's leren taal door te luisteren.
- Gebruik **geen babytaal** zoals dodo, bah bah of de tuut tuut. Gebruik onmiddellijk het correcte woord. Je kind moet anders 2 keer een woord leren voor een actie of voorwerp.
- **Antwoord** wanneer baby's en peuters geluiden maken, dat stimuleert om te leren praten.

**TUUTTUUT!
VROEM, VROEM!**

**NEEN, PAPA!
Dat is een auto!**

6 SPREEK JE MOEDERTAAL MET JE KIND DAN LEERT JE KIND GEMAKKELIJKER NEDERLANDS

Welke talen spreek je met jouw kind?

Waarom is het belangrijk dat je kind zijn/haar moedertaal spreekt?

Opdracht: welke talen spreek je?

Schrijf de talen die je kent in de ladders.

Start vanboven met de taal die je het beste kent.

De talen die ik spreek

De talen die ik begrijp

De talen waarin ik denk of droom

De talen waarin ik zing

6 SPREEK JE MOEDERTAAL MET JE KIND DAN LEERT JE KIND GEMAKKELIJKER NEDERLANDS

Tips

- De moedertaal versterkt de tweede taal! **De moedertaal is de kapstok.** Als je kind de kleuren in het Turks, Arabisch, ... kent, is het gemakkelijker om de kleuren in het Nederlands te leren.
- Als je kind **zinnetjes** kan maken in zijn/haar moedertaal, dan gaat dat daarna makkelijker in het Nederlands.
- Jouw kind zal in het begin **de talen mixen**. Dat is normaal.
- Praat **veel** met je kinderen! Hoe meer woorden jij gebruikt, hoe meer woorden zij leren. Praat niet enkel over wat je elke dag doet, praat ook over boeken, tv en liedjes zo leren de kinderen meer woorden.
- Vertel **mooie verhalen** uit jouw cultuur. Praat over jouw land en jouw herinneringen!
- Je **eigen taal en cultuur** is een mooi cadeau dat je aan jouw kind geeft!

7 SPEEL MET JE KIND

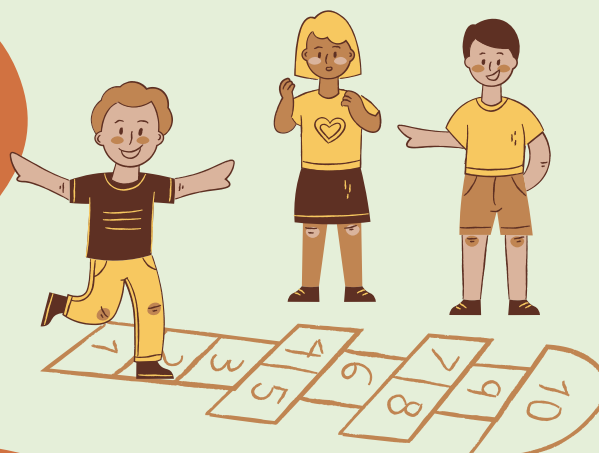
**Welke spelletjes speel jij met je kind?
Wat speelde jij vroeger als kind graag?**

Opdracht:

Wat speelde jij vroeger als kind graag?

Wat doet je kind graag?

Wat spelen jullie graag samen?

7 SPEEL MET JE KIND

Tips

- **Speel** met je kind! Maak het leuk en praat veel!
- Een kind **leert door te spelen!** Speel samen! Kies een spel dat jij ook leuk vindt.
- **Fantaseer** samen!
- Speel samen met poppen en knuffelberen en **maak samen verhaaltjes**. Door te spelen met fantasie leert een kind veel.

8

STEL VEEL VRAGEN AAN JE KIND. GEBRUIK WIE, WAT, WAAR, WANNEER, WAAROM EN HOE?

Welke vragen stel je aan je kind?

Opdracht: Kijk samen naar een praatplaat. Wat zie je?

Welke vragen kan je aan je kind stellen?

Bv. Waar zijn de kindjes? Wat doet het kindje met de bal?

© Carmen Martín carmen-ilustradora.blogspot.com

- Wie .....
- Wat.....
- Waar.....
- Wanneer.....
- Waarom .....
- Hoe .....

8 STEL VEEL VRAGEN AAN JE KIND. GEBRUIK WIE, WAT, WAAR, WANNEER, WAAROM EN HOE?

- **Stel vragen** aan je kind die je niet kan beantwoorden met ja of neen.
- Vraag je kind NIET: Hoe was het op school vandaag? Het kind antwoordt: goed. Vraag **WEL**:

- **Wat** heb je gespeeld?
- Wat vond je het allerleukst vandaag?
- Wat vond je niet leuk?
- Heeft de juf een mooi verhaal verteld?
- Heb je leuk gespeeld op de speelplaats?
- Welke boterham was het lekkerst?

- Stel **verschillende vragen** over school, vriendjes, hobby's, ...
- Kijk samen naar **praatplaten**.
- Voer ook **korte gesprekjes** met je kind tijdens het koken of in de supermarkt. Stel daarbij open vragen zoals:

- Wat moeten we nu doen?
- Welke groente is dit?
- Wat kan ik bij de bakker kopen?
- Waar staat de melk?
- Vind jij melk lekker?

BROCCOLI
OF WORTEL?

PRAAT MET JE KIND 9 OVER WAT JE SAMEN ZIET, DOET OF HOORT

**Wat doe je samen met je kind?
Praat je veel met je kind?**

Opdracht: waarover kan je praten...

In de keuken of aan de eettafel?

- Ik ga nu een appel snijden.
- .....
- .....

In de auto?

- Heb je dat hondje gezien?
- .....
- .....

Tijdens het aankleden/ pamber wisselen/ badje?

- .....
- .....

In het park/bos/ speeltuin?

- .....
- .....

9 PRAAT MET JE KIND OVER WAT JE SAMEN ZIET, DOET OF HOORT

- **Praat met jouw kind** over wat je samen ziet, doet en hoort. Zo leert je kind veel woorden.
- **Kijk samen** met jouw kind naar tv. Praat ook over wat je op tv ziet.
- Praat met je kind ook over **wat je leest** in de krant, in reclameblaadjes, buiten op straat, ...

BROCCOLI
OF WORTEL?

10 TOON DAT NEDERLANDS SPREKEN LEUK IS

Welke taal spreek jij met je kind(eren)?
Waarom heb je die taal gekozen?
Wanneer spreek je Nederlands en waarom?

Opdracht: wat is volgens jou in het Nederlands

Het mooiste woord?

- .....

Het moeilijkste woord?

- .....

Het grappigste woord?

- .....

Het lelijkste woord?

- .....

10 TOON DAT NEDERLANDS SPREKEN LEUK IS

Tips

- Toon dat **Nederlands leuk is! Zing en speel** ook in het Nederlands.
- Ga samen naar **een leuke activiteit**. Laat je kind spelen met kinderen die Nederlands spreken.
- **Spreek Nederlands** op straat, op school, in de winkel. Zo toon je aan je kind dat Nederlands spreken belangrijk is.
- Kijk ook samen naar **een TV-programma** in het Nederlands, lees samen een boekje in het Nederlands of leer een leuk liedje in het Nederlands.
- Ga op **bezoek bij vrienden** die Nederlands spreken met jouw kind.
- Het is belangrijk dat **Nederlands niet enkel de taal van de school** is!
- Toon dat je **blij** bent als je kind Nederlands spreekt!

Tot slot

Methodes voor meertalige opvoeding

OPOL= one parent, one language

De ene ouder spreekt taal 1, de andere ouder spreekt taal 2.

'Maarten en Sofia zijn een jong koppel uit Beverlo. Sofia haar moedertaal is Spaans en Maarten spreekt Nederlands. Ze kiezen er voor om hun dochter Juliana van bij haar geboorte in die twee talen op te voeden: Sofia spreekt enkel Spaans en Maarten enkel Nederlands met hun dochter.'

Het kan een goede strategie zijn om vanaf de geboorte toe te passen om zo beide talen voldoende aanbod te laten komen.

Let op! De OPOL-methode is niet geschikt voor alle gezinnen. Je moet een taal goed kennen om de taal goed te kunnen doorgeven aan je kinderen.

De kansen op meertaligheid via deze methode zijn **74 procent**.

Vrij mixen = twee talen door elkaar spreken

Beide ouders spreken beide talen door elkaar.

'Mikael en Andrea zijn grootgebracht in het Roemeens. Ze zijn beiden opgegroeid in Hasselt. Van bij de geboorte van hun zoon Florin spreken Mikael en Andrea beiden zowel Nederlands als Roemeens met Florin.'

Let op! Vroeger dacht men dat mixen niet goed was omdat kinderen in de war zouden geraken. Onderzoek zegt nu dat mixen een succesvolle manier kan zijn om je kind tweetalig op te voeden. Kinderen geraken niet in de war. Het is vooral belangrijk dat er voldoende aanbod is van beide talen. Er is wel een risico dat het Roemeens van Florin achteruit zal gaan als hij die taal enkel thuis hoort en enkel in de vorm van mixen.

Daarom kunnen de ouders op specifieke momenten (aan tafel tijdens het eten of bij het voorlezen) enkel Roemeens spreken met Florin en niet te mixen.

Bij vrij mixen is er **79 %** kans op tweetaligheid.

Tot slot

Methodes voor meertalige opvoeding

Moedertaal + mixen

Een ouder spreekt de moedertaal, de andere ouder spreekt beide talen door elkaar. *'Selim en Feliz zijn een Turkssprekend koppel uit Paal. Ze hebben een dochtertje, Aylin. Zij is twee maanden oud. Het koppel wil dat Aylin in staat is vlot te praten haar Turkssprekende oma. Daarnaast willen ze hun kind ook een basis Nederland meegeven. Daarom zal de papa, Selim, enkel Turks spreken met Aylin en de mama, Feliz zal Turks en Nederlands spreken (mixen).'*

Bij deze methode is de kans groter om meertalige kinderen te hebben dan bij 'een ouder een taal' (OPOL) of 'vrij mixen'. De kans op verlies van de taal die buiten het gezin minder gesproken wordt is namelijk kleiner. Het kind hoort deze taal van beide ouders terwijl dit bij 'een ouder een taal' maar van een van de ouders is.

Let op! Wanneer de ouders taalafspraken maken, is het belangrijk om te bespreken welke ouder het best de beide talen kent. De taal die je spreekt met je kind moet natuurlijk aanvoelen voor het kind.

De kans op meertaligheid bij deze methode is **93%**

Nederlands + mixen

Een ouder spreekt Nederlands en de ander ouder spreekt Nederlands en de moedertaal door elkaar.

'Guilia en Jonas zijn de mama en papa van Luca. Zij willen graag dat Luca zowel Italiaans als Nederlands spreekt en begrijpt. Jonas kent geen Italiaans, daarom spreekt hij enkel Nederlands met Luca. Guilia spreekt Nederlands en Italiaans met Luca.'

De strategie 'Nederlands+ mixen' is de taalinput in de andere taal beperkt. Daarbij begrijpen beide ouders het kind enkel wanneer het kind Nederlands spreekt. Daardoor voelt het kind minder motivatie of noodzaak om ook de andere taal te leren die slechts een ouder begrijpt.

Let op! Slechts een kleine minderheid kinderen zal via deze methode effectief meertalig worden. Dat wil niet zeggen dat kinderen van 'gemengde' koppels geen kans hebben op meertaligheid. Maar de ouders moeten wel extra inspanningen doen. Dat kan door steeds aandacht te hebben voor beide talen!

- Elke dag voorlezen in het Italiaans.
- TV-kijken in het Italiaans.
- Spelletjes spelen in het Italiaans.
- familieleden en vrienden die Italiaans praten betrekken bij de opvoeding.
- Op vakantie gaan naar familie in Italië

Bij deze methode heb je **34 procent** kans op tweetaligheid.

Tot slot

Methodes voor meertalige opvoeding

Thuis enkel de moedertaal

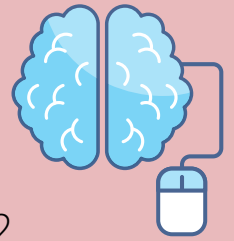
"Fadim en Bilal zijn een koppel uit Syrië. Ze zijn gevlucht uit hun land en ze wonen nu in Koersel. Ze hebben een dochter van 2 jaar. Zij heet Rabia. Fadim en Bilal gaan naar de Nederlandse les. Maar ze voelen zich nog niet comfortabel genoeg in het Nederlands om de taal met hun dochter te spreken. Daarom spreken ze enkel Arabisch. Rabia zal dus Nederlands leren op school of in de opvang."

Beide ouders spreken enkel hun moedertaal en de moedertaal is niet de taal van het land waarin ze wonen. Het kind zal thuis geen Nederlands horen, toch zal het kind meertalig opgroeien. Het kind zal buiten het gezin vaak met Nederlands in contact komen.

Let op! Er is nood aan extra ondersteuning in het Nederlands bij de start van de school of de opvang. Daarnaast is er ook nood aan een plaats voor de moedertaal in de school of de opvang om een vlotte overgang mogelijk te maken.

Tot slot

Welke methode gebruik jij thuis? Zet een kruisje (X).

- OPOL**= one parent, one language
De ene ouder spreekt taal 1, de andere ouder spreekt taal 2
- Vrij mixen** (twee talen door elkaar spreken)
Beide ouders spreken beide talen door elkaar
- Moedertaal + mixen**
een ouder spreekt de moedertaal, de andere ouders spreekt beide talen door elkaar.
- Nederlands + mixen**
een ouder spreekt Nederlands en de ander ouder spreekt Nederlands en de moedertaal door elkaar.
- Thuis **enkel de moedertaal**

Wat heb je geleerd?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Notities

